

Hoe openbaar zijn we nog?

verslag van de studiedag van NVMB op 30 oktober 2012

De studiedag in Bibliotheek Veenendaal stond in het teken van de bezuinigingen waardoor ons werkveld wordt getroffen. Vertegenwoordigers van enkele van de getroffen instellingen gaven een overzicht van de stand van zaken. Daarnaast was er aandacht voor de toekomst van de muziekbibliotheek en de muziekbibliothecaris.

– Charlotte Sienna –

Directeur Mieke van Dijk heette ons hartelijk welkom in de Veenendaalse Cultuurfabriek. In het gebouw van de voormalige Hollandia wolfabriek zijn naast de Bibliotheek ook de Kunsttuin, de Historische Vereniging Oud Veenendaal en het Viseum Veenendaal ondergebracht. Slechts een klein deel van het oorspronkelijke fabrieksgebouw is blijven staan, de rest is nieuw. Architect Jos van Eldonk verfraaide de buitenkant van het gebouw met een opvallend breimotief (gemetseld met kleurige stenen) en ook in het gebouw trekken vrolijke en opvallende kleuren de aandacht.

In een korte ledenvergadering werd afscheid genomen van Els van Swol, jarenlang bestuurslid (de laatste jaren secretaris) en voorzitter van de Programmacommissie. De 40 aanwezige leden verkozen vervolgens unaniem Joost van Gemert tot nieuw bestuurslid. Joost is momenteel als

vakspecialist verbonden aan de Universiteitsbibliotheek Utrecht voor muziekwetenschap, religiewetenschap en theologie, klassieke talen en Arabische taal en cultuur.

Huidige situatie

In de ochtendsessie werden 4 korte presentaties gegeven door vertegenwoordigers van door bezuinigingen getroffen instellingen. Als eerste sprak **Dorien van Londen** namens Muziek Centrum Nederland (MCN) in Amsterdam. Per 1 januari 2013 houdt de Stichting MCN op te bestaan omdat de rijkssubsidie is stopgezet, 52 mensen verliezen hun baan. De collecties zijn al grotendeels overgebracht naar Bijzondere Collecties van de Universiteit van Amsterdam. Er wordt gewerkt aan een doorstart voor het Nederlands Jazz Archief en uitgeverij Donemus. Ook voor het MIC (het Muziek Informatie Centrum) wordt bekeken of er doorstartmogelijkheden zijn.

Frits Zwart vertelde dat het Nederlands Muziek Instituut (NMI) in Den Haag zijn rijkssubsidie is kwijtgeraakt. Het NMI krijgt nog wel gemeentesubsidie. Met ingang van 1 januari 2013 krijgt het NMI 3 ton per jaar, 40% van het huidige budget. Het instituut zal waarschijnlijk onderdeel worden van het Haags Gemeentearchief en zal hier op termijn ook fysiek worden ondergebracht. De collectie zal als geheel bewaard en beschikbaar blijven. Meer dan de helft van de werknemers van het NMI zal worden ontslagen.

Martie Severt van de Muziekbibliotheek van het Muziekcentrum van de Omroep (MCO) in Hilversum liet weten dat er voor de Muziekbibliotheek nog veel onduidelijkheid is. De Muziekbibliotheek is in afwachting van een reactie van het Ministerie op een (in opdracht van het Ministerie) opgestelde Visie op de Muziekbibliotheek. Met ingang van 1 augustus 2013 is er uitsluitend nog een rijkssubsidie (van 14 miljoen euro) beschikbaar voor het Radio Filharmonisch Orkest (RFO) en het Groot Omroepkoor (GOK). De Radio Kamer Filharmonie wordt opgeheven, het Metropole Orkest moet op zoek naar eigen financieringsvormen. Voor RFO en GOK zal een bibliotheek worden gecreëerd met een basisrepertoire aan bladmuziek (een kleine selectie uit de enorme collectie van de Muziekbibliotheek van de Omroep) en deze zal worden gerund door een orkestbibliothecaris en een koorbibliothecaris. De Muziekbibliotheek gaat

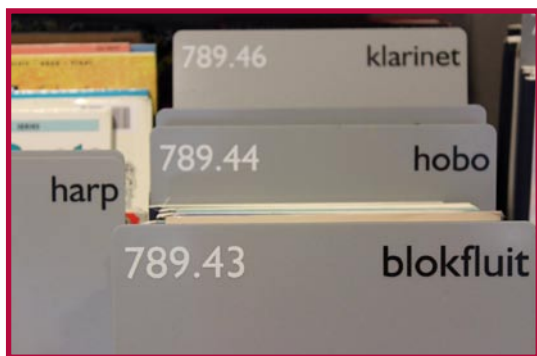
Riemen

– redactioneel –

Het Metropole Orkest is op het nippertje voorlopig gered, maar voor de muziekbibliotheek van het MCO zijn de vooruitzichten nog steeds somber, al wordt er nog steeds naar een oplossing gezocht. Het NMI heeft zijn dienstverlening drastisch moeten terugschroeven, maar de KB stelde per 1 januari 2013 het Nationaal Depot open voor bladmuziek van Nederlandse uitgeverij. De KB nam dit besluit vanwege de kaalslag in onze sector. Er wordt geroeid, maar de riemen zijn kort en het water is breed. In dit nummer verschillende artikelen over de toekomst van onze sector. De studiedag in Veenendaal eind oktober was daar grotendeels aan gewijd. Elders in het land werd er met een meer filosofische blik gekeken naar de veranderingen (Socrates aan zee). Verder in dit nummer aandacht voor de nieuwe UB van Utrecht (op stapel gezet in rijkere tijden), Bibliotheek Haarlem (Wie voor wat), het onderwijzen van de onderwijzers (Teaching voor Teachers), de nieuwe functie van Jeroen de Boer en natuurlijk een aflevering van het Onbewoond Eiland, dit keer met ex-bestuurslid Willem Rodenhuis.

er vanuit dat slechts €50.000 beschikbaar zal zijn voor algemene ondersteuning vanuit de Muziekbibliotheek voor deze nieuw te vormen koor/orkestbibliotheek. Het is onduidelijk hoe beheer en toegankelijkheid van de enorme collectie van de Muziekbibliotheek er in de toekomst gaan uitzien. Vóór 1 januari 2013 zullen alle medewerkers van de Muziekbibliotheek voorzienbaar boventallig worden verklaard.

Ria Warmerdam van NBD Biblion in Leidschendam schetste de [bladmuzieksituatie](#) in de Openbare Bibliotheekwereld. Het aantal instellingen dat bladmuziek afneemt van NBD Biblion neemt gestaag af. Bladmuziek wordt weinig uitgeleend en neemt relatief veel ruimte in beslag. Alleen de grote steden onderhouden nog een volwaardige bladmuziekvoorziening. Ria vroeg zich af of er echt geen behoefte meer is aan bladmuziek (o.a. door de opkomst van het internet) of dat bibliotheken door bladmuziek opnieuw en op een andere manier aan te bieden toch niet opnieuw mensen aan zich kunnen binden.

Na de lunch luisterden we allereerst naar de [afscheidscolumn](#) van **Els van Swol**. Een hoopvolle column waarin Els betoogde dat bibliotheken geen doel in zichzelf zijn maar altijd zijn gerelateerd aan de (ontwikkelingen in de) maatschappij. Bibliotheken zullen daarom altijd in ontwikkeling zijn en in deze ontwikkeling hebben "oudere jongeren en jonge honden" (de bibliothecarissen van nu en van de toekomst) elkaar nodig om samen creatief naar oplossingen te zoeken.

Toekomst

Het middagprogramma stond in het teken van deze creatieve oplossingen. Als eerste sprak **Dick Rijken**, lector Informatie, Technologie en Samenleving aan de Haagse Hogeschool, adviseur voor diverse organisaties op het gebied van e-cultuur en digitale communicatie en directeur van STEIM (Studio for Electro-Instrumental Music). Hij ziet voor bibliotheken vooral mogelijkheden in het faciliteren van "erfgoedgemeenschappen", groepen mensen die samen met een bepaald project of een bepaald type informatie bezig zijn. Er ontstaan steeds meer netwerken (instellingen, clubjes, groepen liefhebbers) die een gemeenschap vormen maar vaak geen fysieke ruimte hebben waar ze bijeen kunnen komen of waar ze hun collecties kunnen bewaren. De professionele bibliotheekwereld kan hierop inspelen en kan het samenkomen van deze netwerken, in de bibliotheek, initiëren. De inhoud van deze netwerken kan de bibliotheekwereld inspireren op zoek te gaan naar een nieuwe rol op informatiegebied. En door aan de overheid aan te geven hoe erfgoednetwerken functioneren, kan de bibliotheekwereld geld losmaken.

Pieter Offermans (in het verleden werkzaam als adviseur voor de openbare bibliotheken en momenteel als programmaondersteuner Digitale Bibliotheek verbonden aan de Radboud Universiteit Nijmegen) sprak over het belang van het "[selecteren, duiden en verbinden van informatie](#)". De bibliotheek heeft geen monopoliepositie meer in het aanbieden van informatie. Het alleen

aanbieden van informatie, het "toegang bieden tot" is dus niet meer voldoende. Hoe gaat dat selecteren, duiden en verbinden in zijn werk? Door bibliotheekbezoekers "inhoudelijk te ontsluiten", met andere woorden: door hen een eigen digitaal profiel mee te geven. Een soort 'cloud' van woorden en begrippen, die bijvoorbeeld aan Facebook gekoppeld kan worden. Offermans benadrukte de inhoudelijke kennis die nodig is bij bibliothecarissen voor het duiden van voor bezoekers relevante informatie.

In de groepsdiscussie, geleid door dagvoorzitter Dorien van Londen, lag de nadruk op de mogelijkheden en onmogelijkheden van samenwerking tussen de (bedreigde) muziekbibliotheken en muziekinstellingen. Het vinden van aansluiting bij andere instellingen blijkt heel moeilijk. Andere instellingen hebben zelf ook te kampen met bezuinigingen. Er bestaat ook angst voor samenwerking met andere instellingen, angst voor het kwijtraken van naamsbekendheid, van de eigen identiteit.

Het tot stand brengen van een nationale bladmuziekcollectie (Collectie Nederland) is een wens maar de realisatie is lastig. Heeft de muziekbibliotheekwereld de geschikte persoon in haar geledingen om dit proces te leiden? De overheid ziet wel wat in een Collectie Nederland maar wil/kan er geen geld voor beschikbaar stellen. Gesprekken van het bestuur van de NVMB met o.a. Bas Savenije van de KB hebben tot nu toe weinig concreets opgeleverd. Voorzitter Jantien Dubbeldam gaat met het NVMB-bestuur in beraad over de wenselijkheid om opnieuw te gaan praten met de KB en/of de SIOB. Na een rondleiding door de prachtige bibliotheek genoten we in het restaurant van een welverdiende borrel.

Export Nederlandse muziek blijft stijgen

- Muziek in de media -

Nederlandse muziek wordt steeds groter buiten de landsgrenzen. In 2011 steeg de opbrengst 23 procent. Vooral bij dance behoort Nederland tot de top met artiesten zoals Tiësto, Armin van Buuren en Afrojack. Dance draagt voor twee derde bij aan de totale export van Nederlandse muziek.

Theaterlied weg

- Muziek in de media -

Het Nederlands theaterlied, de gedigitaliseerde collectie van het Theater Instituut Nederland zijn niet langer te vinden in Het geheugen van Nederland. Wegens auteursrechtelijke kwesties zijn de liedjes verwijderd.

Socrates aan zee

Op uitnodiging van Jantien Dubbeldam heb ik op 23 november jl. deelgenomen aan een zogeheten socratisch gesprek. De bedoeling van de middag was om onder begeleiding van een filosoof met leden van verschillende beroepsverenigingen voor informatieprofessionals iets van een toekomstvisie voor ons veranderende vak op tafel te krijgen.

– Jos Oegema –

Dus daar zat ik, licht geïmponeerd door de omstandigheden, op een vrijdagmiddag in het ministerie van Economische zaken met 15 collega's uit het Nationaal Archief, ministeriebibliotheken, onderwijsinstellingen, openbare bibliotheken en een aantal directeuren, allemaal lid van NVB, NVBA, SOD, NVMB, VPOD, KVAN of RMC. Ik vond het doodeng maar was ook erg nieuwsgierig. We hadden van begeleider en filosoof Jos Kessels (zie www.eidoskoop.nl) van tevoren een opdracht

meegekregen: alvast na te denken over één concrete situatie waarin de huidige organisatievorm de informatiemedewerker in de weg zit. Een situatie uit mijn eigen werk dus, die ik zo precies mogelijk in de ik-vorm zou kunnen vertellen. In een spelvorm zouden we daarna proberen te onderzoeken of er een gezamenlijke noemer te behalen was, waar alle informatiespecialisten en bibliothecarissen mee uit de voeten zouden kunnen.

Kralenspel

In een variant op een socratisch gesprek, het Kralenspel, hebben we in 3 groepjes geoefend in het 'oprekken' van het denken. Regels die we daarbij hanteerden waren dat we steeds moesten proberen 'ernaast te kijken', dus niet te sterk te focussen, maar een brede blik te hanteren, omdat je dan meer ziet, en, erg belangrijk, mee te gaan in de gedachten van de ander. Mokken was geen optie, en kritiek zou belemmerend werken. *In de niveau's van het spel zag mijn situatie er zo uit:*

Ik wil graag meer samenwerken met andere (muziek)bibliotheken, om er voor te zorgen dat de vraag van het publiek vanzelfsprekender op ons afkomt, maar stuit daarbij op tegenstand bij de ander, het blijven stand-alone acties van mijn kant, die dus geen toekomst hebben.

Hittepunt / Kern van de emotie:

'Dan staat 'mijn' collectie bij jou' was een erg tegenvallende reactie die ik van een collega-bibliothecaris kreeg bij de vraag of we konden samenwerken. Terwijl we toch echt een gezamenlijke catalogus hebben.

Ontwikkeling / Als ik niks doe hoe ontwikkelt de situatie zich dan:

Een gezamenlijk belang blijft buiten beeld, en er kan zich potentieel klantenverlies voor doen, terwijl die klanten juist ons bestaansrecht vormen.

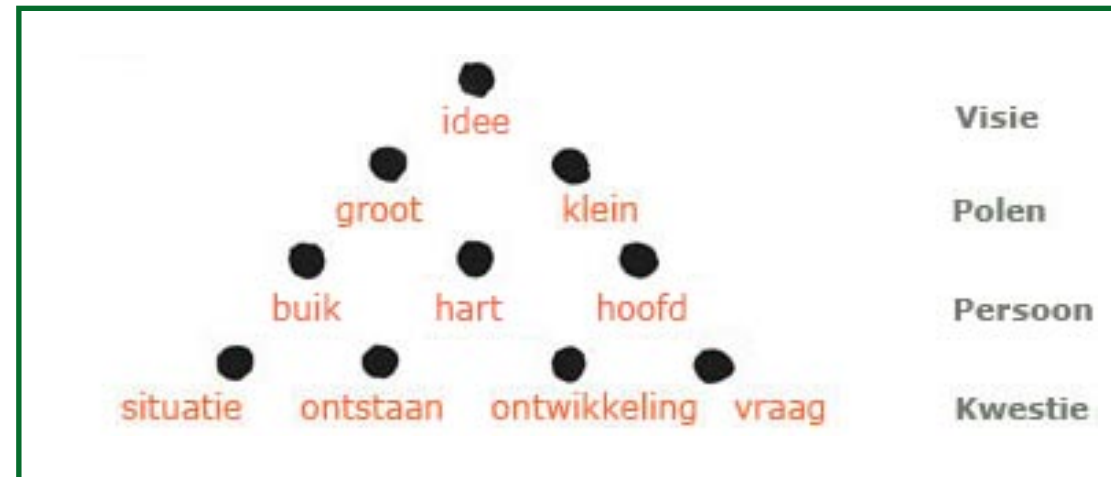
Een gezamenlijk geformuleerde Vraag:

Hoe komen we als informatieprofessionals tot netwerkvorming en overstijgen we daarbij onze

eigen instelling, zodat de maatschappelijke waarde van vrije toegang tot informatie geborgd kan worden in het dagelijks leven.

Monsters / Welke angsten zie je opkomen bij deze vraagstelling:

Uit het oog verliezen waar je zelf echt goed in bent, jezelf wel blijven ontwikkelen en dat graag toekomstbestendig blijven doen.

Metropole Orkest leeft nog

- Muziek in de media -

In december 2012 is in de mediabegroting van het kabinet een oplossing gevonden voor het Metropole Orkest. Het orkest blijft waarschijnlijk tot 2017 met een overbruggings-subsidie. Talloze oproepen in de media, inspanningen van musici en staf, spraakmakende acties waaronder de twittersymfonie, een massaal beantwoorde online petitie en een optreden in Nieuwspoor, hebben effect gesorteerd. Het orkest streeft naar toelating tot de Culturele Basisinfrastructuur met ingang van de periode 2017-2020. Toelating geschiedt op basis van een integrale afweging door de Raad voor Cultuur.

Helden / Welke 'offers' zou je willen brengen om de vraag dichter bij een antwoord te brengen:
Voorbij gaan aan direct eigenbelang, dingen die ik graag zelf zou willen doen omdat ik ze leuk vind maar die dan toch overlaten aan een ander omdat die er beter in is (maar ondertussen wel blijven leren van die ander!)

Waarde / Wat is je kompas:
Het belang van mijn instelling voor de klant van alledag, fysiek én digitaal.

Twee polen, twee uitersten waar je vraag ter beantwoording tussendoor moet laveren:

- Mijn eigen deskundigheid opgeven ten dienste van een ander
- Als organisatie bestaansrecht verliezen doordat er geen klanten meer zijn

Dus: ik wil niet op safe blijven spelen, maar wil wel graag meepraten in het bepalen van mijn eigen speelveld.

Idee / Orakel, richtinggevende poëtische invulling die je van een ander kunt krijgen in een socra-tisch gesprek als dit, omdat die ander een blik kan hebben die net iets anders is dan wat jij ziet, waarbij er voortgang mogelijk is in het proces rond beantwoording van de Vraag:
(dit leverde poëtische taal op als:) Taal is een prachtig instrument, soms gevaarlijk maar meestal beeldend, benut het vooral creatief.

Kern

Het was intensief om in een groepje van 5 onbekenden te proberen de kern te pakken te krijgen, en daarbij concreet te blijven. Maar juist dat er zoveel meer mensen bezig zijn met de toekomst van het vak, met de waarde die we kunnen hebben voor de samenleving, morgen maar ook over 5 jaar, dat was een geweldige ervaring. En de middag was een uitdaging om dit lastige traject te blijven belopen. Visieontwikkeling begint natuurlijk bij jezelf, maar er zijn zoveel middelen om je te (laten) voeden! Via het NVMB-bestuur zullen we ongetwijfeld meer horen over de gesprekken met andere beroepsverenigingen. En voor wie zelf ook eens buiten de deur wil kijken, er zijn écht mogelijkheden:

- Na de succesvolle eerste editie van de 'unconference' LibraryCampNL 2012 komt er een editie 2013, op 8 februari in Zoetermeer. Deze OpenSpace-bijeenkomst gaat verder onder de noemer InfoCamp 2013. Meer informatie vind je op <http://bit.ly/VKHWGs>

- Studiereizen voor bibliotheken in 2013 in een samenwerking van Bibliotheekblad en Rogues, naar Birmingham, New York en Herbestemd Nederland. Meer informatie: www.bibliotheekblad.nl
- Cycling for Libraries, de jaarlijkse 'unconference op wielen', van Amsterdam naar Brussel. Meer informatie op <http://www.cyclingforlibraries.org/>
- De IAML-conferentie 2014 vindt plaats in Antwerpen! Bezoek op z'n minst 1 dag. Noteer alvast 13 t/m 19 juli 2014 in je agenda. Zie verder <http://www.iaml.info/en/activities/conferences>

Het verslag/de visie van Jeroen de Boer van deze middag staat op <http://jeroendeboer.net/2012/11/25/waarom-doe-ik-dit-voor-mijn-werk-visionairs/>

Muziekscholen onder druk

- Muziek in de media -

Van de meer dan tweehonderd muziekscholen in Nederland zijn er de afgelopen paar jaar door gemeentelijke subsidiekortingen en een teruglopend aantal leerlingen al zo'n vijfendertig gesloten. Kunstconnectie, de branchevereniging waar de meeste muziekscholen bij zijn aangesloten, verwacht dat er dit jaar een stuk of twintig failliet gaan.

Gershwin heeft nog wat tegoed

- Muziek in de media -

De erven van componist George Gershwin hebben muziekuitgeverij Warner Music aangeklaagd voor 11 miljoen euro. Het bedrijf zou de erven van de componist te weinig royalties hebben uitbetaald. Het is contractueel vastgelegd dat Warner 15 procent mag inhouden van de bruto-inkomsten voor de werken van George Gershwin. Uit een uitgebreide controle bleek dat Warner via allerlei constructies minder geld zou hebben uitbetaald dan de vastgestelde 15 procent. Ook zou de uitgeverij te laat zijn geweest met het uitbetalen van gelden.

De Utrechtse Universiteitsbibliotheek Binnenstad geopend

Wereldwijd worden nieuwe universiteitsbibliotheek gebouwd. De IAML-gangers onder ons kennen ongetwijfeld prachtige voorbeelden uit Amerika. En in Utrecht werd begin september 2012 de Universiteitsbibliotheek Binnenstad geopend. Een nieuwe universiteitsbibliotheek... waar is dat nu goed voor? Zou die over twintig jaar niet een museum (of mausoleum) van het papieren boek zijn geworden? In deze tijd een begrijpelijke gedachte. Waarom worden er eigenlijk nog nieuwe universiteitsbibliotheek gebouwd?

**– van ons nieuwe bestuurslid
Joost van Gemert –**

Een bezoek aan een nieuwe of gerenoveerde universiteitsbibliotheek (UB) verschaft het antwoord: het is er een bijenkorf van studenten en docenten. De klanten komen er graag, om een veelheid van redenen: om te studeren, om college te volgen, om boeken te lenen (jazeker!), om elkaar te ontmoeten, om hun tijd nuttig en prettig te vullen. Een moderne UB heeft dan ook een grote hoeveelheid studieplekken, zowel individueel als groepsgewijs (kunnen werken in groepjes is cruciaal!); er is overal WiFi, zodat klanten met hun eigen laptops en ipads kunnen werken; het digitale UB-aanbod (tijdschriften, e-books, naslagwerken, catalogi, bibliografieën)

kan op een handige manier worden gebruikt in relatie tot Blackboard of WebCT; er is met name voor de geesteswetenschappen nog altijd een grote hoeveelheid papieren boeken en andere "traditionele" informatiedragers; er zijn goed geoutilleerde collegezalen in de bibliotheek of vlak erbij; er zijn goede restauratieve voorzieningen. En het is hopelijk ook een mooi complex: niet luxe maar wel inspirerend om te verblijven.

Foto: Jeroen Bosman

Uithof en Binnenstad

Na de totstandkoming van de nieuwe Utrechtse UB Binnenstad, gebouwd in het paleiscomplex van koning Lodewijk Napoleon naar een prachtig, ingetogen ontwerp van de Bredase architect Pascal Grosfeld, zijn de bibliotheekvoorzieningen van de Universiteit Utrecht vrijwel volledig geconcentreerd in twee vestigingen. In de Universiteitsbibliotheek Uithof, geopend in 2004, zijn (grotendeels) de open opgestelde collecties betawetenschappen (met uitzondering van Geneeskunde) en gammawetenschappen (met uitzondering van Rechten) gehuisvest. Ook bevinden zich daar de magazijnen met het minder courante materiaal voor alle vakgebieden, en de oude drukken en handschriften. In de Universiteitsbibliotheek Binnenstad bevinden zich de open opgestelde collecties Geesteswetenschappen en Recht/Economie/Bestuur/Organisatie. De UB Uithof en de UB Binnenstad zijn beide onderdeel van een groter geheel: in de Uithof, aan de oostkant van de stad, is

Foto: Jeroen Bosman

vanaf de jaren zestig een campus gegroeid voor de beta-wetenschappen en een aantal gammawetenschappen, terwijl het paleiscomplex van Lodewijk Napoleon en de aanpalende historische panden aan de Drift het hart zijn van de "binnenstadscampus": de UB Binnenstad, de faculteit Geesteswetenschappen en de faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie. Ook de internationaal vermaarde collectie Muziekwetenschap bevindt zich in de UB Binnenstad.

Evenwicht bewaken

Wat voor beleid voeren we tegenwoordig in de UB Utrecht? We proberen docenten en studenten zoveel mogelijk zelf aan de knoppen te zetten. Daar zijn allerlei methodes voor: attenderingsservices, approval plans, patron-driven acquisition... De UB-vakspecialist krijgt daarbij meer de rol van coördinator en bewaker van het evenwicht. Als het goed is heeft hij/zij intensief contact met docenten en studenten. Daarnaast is hij/zij betrokken bij allerlei andere zaken: onderwijs in informatieverzoeken; het behandelen van informatieverzoeken; het promoten van UB-producten en diensten in de faculteit (altijd lastig om daarbij de juiste balans te vinden tussen klantgerichtheid en produktgerichtheid!); beleidsvoorbereiding; contacten met de collega's in het land, enzovoorts.

Bestuurslid NVMB

Ikzelf ben vakspecialist voor muziekwetenschap, religiewetenschap en theologie, klassieke talen en Arabische taal en cultuur. Muziekwetenschap is mijn eigen vak, daar kom ik zelf een heel eind uit, maar voor de andere vakgebieden is de crux: goede relaties opbouwen met de docenten. En het is ook essentieel om goede contacten te hebben met collega's elders. Het mooie van de NVMB is dat we elkaar daar als muziekcollega's vanuit allerlei bibliotheken, invalshoeken en achtergronden kunnen ontmoeten. Ik ben dus onlangs met genoeg NVMB-bestuurslid geworden, ook al omdat ik goede herinneringen heb aan de periode 1984-1991, toen ik bestuurslid en voorzitter was van de NBLC-sectie Muziekbibliotheekwerk. Ik hoop dat de NVMB ook aan mij als bestuurslid wat heeft. In ieder geval nodig ik iedereen uit om eens een kijkje te komen nemen in de inspirerende en bruisende Utrechtse UB Binnenstad!

Foto: Jeroen Bosman

Van Bibliotheek Leeuwarden naar Bibliotheekservice Fryslân

Bezuinigingen. Ook ik kreeg er mee te maken. Afgelopen zomer nam ik noodgedwongen afscheid van Bibliotheken Midden-Fryslân. De oorzaak was een aflopende provinciale subsidie voor ondersteuning van het muziekbibliotheekwerk in Fryslân. Ik had het eerlijk gezegd helemaal niet zien aankomen, want dacht dat ik wel genoeg leuke en aansprekende projecten voor de Leeuwarder bibliotheek had opgestart en gerealiseerd. Dat was naïef (en ik had beter kunnen weten), want als het om geld gaat, gaat het daarom en niets anders.

– Jeroen de Boer –

In plaats van op straat te belanden kreeg ik echter gelijk de mogelijkheid aangeboden bij [Bibliotheekservice Fryslân](#) aan de slag te gaan. Ze zagen daar voor mij een mooie plek weggelegd bij het Kenniscentrum, een afdeling waar ik met een aantal collega's invulling kan geven aan vernieuwing van het bibliotheekwerk en mag ik mij nu domeinspecialist nieuwe media noemen. Ik kon op deze manier verder werken aan enkele zaken die ik al in mijn pakket had, zoals SocialMediaCaster: in 2013 werken we met Bibliotheek.nl aan de koppeling aan de Nationale Bibliotheek Catalogus en lanceren we een app, genaamd

ExplorApp. Een ander project behelst een oplossing

rond het aanbieden van een print on demand-dienst, gekoppeld aan materiaal uit het publieke domein.

Vers van de pers is het FryskLab, een mobiel FabLab waarmee we een geheel andere invulling van het bibliotheekwerk willen vormgeven. Niet dat de combinatie van FabLabs en bibliotheken nieuw is, maar ik denk dat onze oplossing zich onderscheidt door de specifieke focus op het onderwijs, de intensieve samenwerking met verschillende partners en natuurlijk de mobiliteit. Of zoals we het zelf verwoord hebben: *FryskLab is een plek waar daadwerkelijk verandering optreedt in blikveld en gedachten, die kunnen leiden tot nieuwe verbindingen tussen mensen, materialen en ideeën.* Op 27 februari a.s. organiseren we een zogenaamd kennisdagdeel om ons plan wereldkundig te maken.

Maar het bloed kruipt waar het niet gaan kan en dat betekent dat ook muziek nog steeds een rol speelt in wat ik doe. Voor de Volksuniversiteit Fryslân geef ik workshops Muziek en Internet en samen met Rob Coers ontwikkelde ik de Muziekdingen. Met dit laatste project introduceren we een op de 23 Dingen-leest geschoeide cursus voor (muziek)bibliotheekmedewerkers. Hierin komen acht thema's aan de orde (Trends en visies, Luisteren, Delen, Aanbevelen, Maken en bewerken, Mobiel, Zoeken en vinden, Waar gaan we heen?) waarin deelnemers zich verdiepen, tot meningvorming worden uitgedaagd en dit resultaat in een blog vast te leggen. Kortgeleden legden we de laatste hand aan het programma en het aanbod ligt nu bij enkele bibliotheken. Vanzelfsprekend hopen wij dat elke muziekbibliothecaris zich geroepen voelt Muziekdingen te volgen. Wij hebben er in ieder geval erg veel zin in de begeleiding op ons te nemen! (<http://jeroendeboer.net>)

Wijzer

Aankondingen van cursussen en studiebijeenkomsten

Kennismanagement 3.0 en het Nieuwe Werken

D 21 februari

L Vrije Universiteit Amsterdam

T 9.30 - 16.30

Dit is een stoomcursus waarin de kracht van social media, het Nieuwe Werken en (klant)relaties verbonden worden met de laatste kennismanagement inzichten. Hierin behandelen we bewezen aanpakken en de allerlaatste inzichten van kennismanagement 3.0, met de nadruk op de rol van social media. We bespreken de ontwikkeling van het Nieuwe Werken, de laatste ontwikkelingen op het gebied van klantrelaties en professionele dienstverlening. Dit zijn interactieve en intensieve cursussen. Alle onderwerpen worden ondersteund door oefeningen en praktijk voorbeelden. Aan het eind van iedere cursus ontvangen de deelnemers een certificaat. [meer informatie](#)

Zoeken is nooit meer zoals het was

D 28 februari

L Brakke grond Amsterdam

Profiteer van 50 jaar zoekervaring die VOGIN en Informatie Professional samen hebben opgebouwd. De VOGIN-cursus leert je al 34 jaar hoe je beter informatie kunt zoeken en vinden en Informatie Professional informeert je al 16 jaar over de ontwikkelingen rond zoeken op internet. VOGIN en Informatie Professional bieden in één dag een programma vol met de nieuwste informatie en inzichten, want informatie zoeken is elke dag weer anders. [meer informatie](#)

Training Social Media en Websites

D 11 april

L Concordia Zalen Woerden

T 10.00 - 17.00

Eendaagse training over Sociale Media en Websites voorbibliothecarissen, documentalisten, archivisten, informatiespecialisten. Veel organisatie weten niet hoe met sociale media en het archiveren van websites om te gaan. Het opstellen van een beleid hieromtrent wordt al snel uit de weg gegaan. Toch is het van essentieel belang dat ook voor deze communicatie-uitingen een gebruiks- en archiveringsbeleid wordt opgesteld. [meer informatie](#)

Beter fit op klassieke muziek

- Muziek in de media -

Neurowetenschapper Jack Lewis, die een reeks studies over muziek en sport samenbracht zegt dat muziek helpt harder en langer te sporten. Klassieke muziek heeft nog een paar pluspunten. De ontspannende eigenschappen van niet te snelle muziek verlagen de hartslag waardoor de geleverde inspanning minder zwaar lijkt. Bovendien verlaagt het stressniveau.

Teaching the teachers

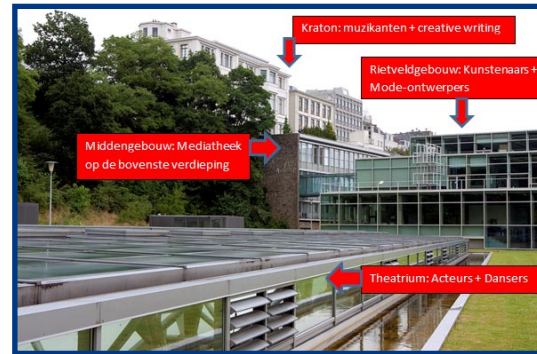
Sinds anderhalf jaar werk ik op de hoofdlocatie van **ArtEZ, hogeschool voor de kunsten** als informatie-specialist muziek en dans in de mediatheek. Vorig jaar heb ik op uitnodiging van LIMTI (Libraries In Music Teaching Institutions) een lezing gegeven op het **IAML congres in Montreal**. Het moest gaan over 'teaching the teachers' en als snel bleek dat dit lastig parket werd.

-Jantien Dubbeldam -

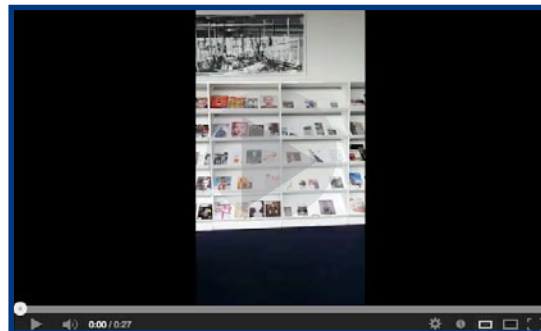

Want ik was nog niet zo ver om de docenten te doceren maar moest zelf eerst weten welke nieuwe middelen bij de school, de mediatheek en mijzelf passen. Eigenlijk nog een stap daarvoor: hoe karakteriseer ik ArtEZ, de mediatheek, en mezelf. Mijn redenering was: als ik dat weet dan weet ik ook welke nieuwe 'tools' passen bij ArtEZ, bij de mediatheek en bij mezelf. Zo kwam ik, onbedoeld, in een proces terecht dat ik niet kon overslaan of zelfs maar versnellen. En uiteindelijk is dat proces dus het onderwerp geworden van mijn lezing. Mijn [prezi](#) bestond uit 62 plaatjes waarbij ik mijn verhaal vertelde. Lastig om op papier te zetten en daarom heb ik het wat verkort en aangepast zodat het geschikt is voor de Nieuwsbrief.

ArtEZ is in de loop van de jaren gegroeid door fusering van allerlei kunsthogescholen en conservatoria in Arnhem, Enschede en Zwolle. De afzonderlijke instituten bestaan al tientallen jaren maar in deze samenstelling is ArtEZ nu 6 jaar: Jong en oud tegelijk dus.

De locatie in Arnhem is verdeeld over 8 gebouwen waarvan er 6 zichtbaar zijn op de onderstaande foto. De mediatheek zit zo'n beetje in het midden in een administratief gebouw. In de hoogste 3 gebouwen (Kraton) zit het Conservatorium en het glazen dak van het Theatrium verborgt 3 verdiepingen onder de grond. Mijn beide doelgroepen moeten [veel trappen lopen](#) om bij de mediatheek te komen. Goede communicatie is dus belangrijk. Contact onderhouden ook.

De mediatheek bestaat allang op deze locatie. Heeft een respectabele leeftijd en is gewend aan drukte en hectiek. De drukte verhuult de noodzaak tot het zoeken naar nieuwe middelen want "iedereen" komt hier toch al. Ook hier is communicatie belangrijk.

Dat komt goed uit want ikzelf vind communicatie belangrijk. Daarom maak ik sinds kort filmpjes als communicatiemiddel; ik heb gemerkt dat studenten dit leuk vinden. Let wel: ik zet mijn maaksels niet op youtube maar zet het op intranet. Op deze manier zien alleen de mensen die mij als mediathecaris kennen deze filmpjes. De charme van zo'n filmpje ligt in het feit dat de kijkers de maker kennen. En dat maakt dat het amateurisme acceptabel. De filmpjes upload ik in een Prezi. De link van deze Prezi zet ik op de Elektronische leeromgeving (intranet) zodat studenten en docenten er bij kunnen.

Door dit proces van definiëren van ArtEZ, de mediatheek (met mijn collega's) en mijzelf zag ik dat Communicatie en contacten onderhouden de samenbindende factoren zijn. Daarom heb ik in overleg met mijn leidinggevende besloten om 1 dagdeel per week onder de grond in het Theatrium bij Dans te werken en 1 dagdeel bovenop de wal in het Kraton bij de Muziek. Daarnaast ga ik tijd maken voor het maken van prezi's over de mediatheek met, waar nodig, een filmpje. Het blijft lastig want het dagelijkse werk vergt veel tijd en lijkt altijd urgenter dan dit maar ik ben overtuigd van de noodzaak om dit soort dingen te doen. Omdat het werkt voor de school en voor mijn eigen plezier en motivatie!

(j.dubbeldam@artez.nl, 026 3535674)

Veilig rijden met Norah Jones

- Muziek in de media -

Wie veilig wil rijden, luistert beter niet naar hiphop of heavy metal in de wagen. Norah Jones, Aerosmith en Coldplay zijn daarvoor veel meer geschikt.

Onderzoekers aan de London Metropolitan University hebben een lijst samengesteld met de tien liedjes die een veilige autorit zouden bevorderen. 'Come Away With Me' van Norah Jones staat bovenaan de lijst. Volgens de onderzoekers reageren bestuurders op de weg het beste op muziek die hetzelfde ritme heeft als de menselijke hartslag. De beste tien auto-liedjes zijn:

1. Come Away With Me – Norah Jones
2. Billionaire – Travie McCoy Feat. Bruno Mars
3. I'm Yours – Jason Mraz
4. The Scientist – Coldplay
5. Tiny Dancer – Elton John
6. Cry Me a River – Justin Timberlake
7. I Don't Want to Miss a Thing – Aerosmith
8. Karma Police – Radiohead
9. Never Had a Dream Come True – S Club 7
10. Skinny Love – Bon Iver

Onbewoond eiland (23) *De favoriete muziek van... Willem Rodenhuis*

De redactie vraagt iemand uit de muziekbibliotheek-gemeenschap naar een lijstje van zijn of haar favoriete cd's die niet mogen ontbreken in de bagage bij een verbanning naar

een onbewoond eiland. Deze keer Willem Rodenhuis, ex-bestuurslid NVMB en tegenwoordig conservator bijzondere collecties UvA.

Sinds ik betrokken ben geraakt bij de NVMB, namelijk sinds ik in 2000 muziekwetenschap in mijn pakket kreeg als vakreferent uitvoerende kunsten bij de Bibliotheek van de Universiteit van Amsterdam, heb ik via de nieuwsbrieven altijd met plezier de rubriek Onbewoond Eiland gelezen en mij verbaast over de rijke keuze aan muziek, die de collega's noemden met het vooruitzicht op een langer verblijf op een onbewoond eiland. Soms leidde dit tot een gang naar de platenzaak (ja hoor, eigenlijk vind ik een lekkere cd eigenlijk te verkiezen boven wat voor service via het internet dan ook...) en even zo vaak hield ik een titel in mijn achterhoofd, om er bij gelegenheid nog eens naar terug te kunnen grijpen. Ook maakte de rubriek mij duidelijk hoezeer ik een soort elementaire muzieksmaak heb, weinig uitgebouwd, weinig gericht op experimenten, pop, jazz en fusion, maar wel één die zich uitstekend leent voor een eenzaam verblijf onder de wereldzon.

Tijdens het IDFA van 2011 kwam de documentaire van de hand van Ray-

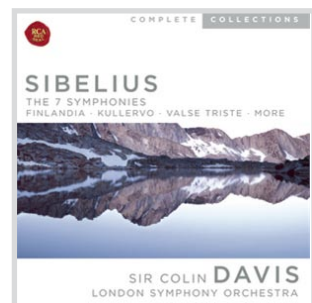
mond Gieling uit, die hij maakte rond het werk en de receptie van **Canto Ostinato**. Nu kende ik het werk al, en ik zette het bij vlagen op, maar de documentaire liet iets zien van de intense werking die **Simeon ten Holt** met zijn werk heeft veroorzaakt. Eigenlijk een schoolvoorbeeld over hoe diep muziek kan doorwerken in het leven van alledag van de luisteraar. Ideaal ook, om mee te nemen en er je eigen verhaallijnen in te ontdekken door er ongestoord naar te luisteren.

Monteverdi ontdekte ik begin jaren zeventig, en met name de **Mariavespers**, zoals opgenomen door Nikolaus Harnoncourt en op een adembene-

mond album in de handel gebracht. Ik heb de dubbel-lp nog steeds, maar heb de pick-up installatie niet meer beschikbaar: toch nog eentje weer gauw kopen voor ik afreis naar de Stille Zuidzee? Op cd behelp ik mij sinds een tiental jaren met de uitgave van het Monteverdi Choir onder leiding van John Eliot Gardiner, en daar beleef ik ook het nodige plezier aan, hoor.

Medio jaren negentig bracht Colin Davis **de zeven symfonieën** van **Jean Sibelius** uit, en waar ik de eerste cd-box in 1996 kocht op het vliegveld van Helsinki, ging ik vervolgens op jacht naar de overige twee uit de serie.

Mijn voldoening was groot toen ik ze alledrie had. Ik wilde ze niet gewoon bestellen bij Broekmans en Van Poppel, maar zag er een soort sport in

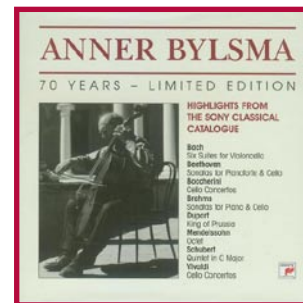
om ze daadwerkelijk ergens uit de cd-bakken te kunnen oppikken. Sibelius (ik heb natuurlijk meer van hem aangeschaft in de voorbije jaren) heeft een hoog geschiktheidsgehalte om in afzondering en met een fraai en divers landschap voor ogen te beluisteren.

Händel hoort ook in mijn rijtje, en dan natuurlijk **The Messiah** op eerste plaats. Bij een voorlopig gebrek aan een onbewoond eiland neem ik de dubbel-cd onder leiding van (weer) Colin Davis

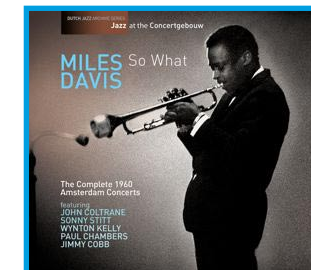
nog wel eens mee op een langere autorit. Dat bevalt me prima, en ik stap geregeld gesticht en herboren uit op de plaats van bestemming. Hoewel ik hetzelfde heb gedaan met Händel's opera's Solomon, Giulio Cesare en ook wel Samson, blijft The Messiah voor mij de top en het meeste luisterplezier opleveren.

Ter gelegenheid van de 70e verjaardag van **Anner Bijlsma** kwam er een cd-box uit met een heel scala van cellomuziek, waarmee de

Bijlsmaliefhebber aangenaam verast. Eigenlijk luister ik het meest naar **de cellosonates van J.S. Bach**, die onder de handen van Anner Bijlsma uitgroeien tot ware monumenten van (solo)muziek en uitnodigen tot meditatieve aandacht. Dus ja: ook deze cd's gaan in mijn koffer mee met een hoopvolle verwachting om ze in volle aandacht te kunnen genieten.

Een recente verrassing voor mij is de serie **Jazz at the Concertgebouw**, een uitgave van het Nederlands Jazz Archief. Als jongste in een gezin met drie broers kwam ik al spoedig in contact met jazz, zoals

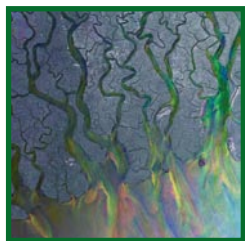
die werd uitgebracht door labels als Verve en Blue Note. Ook de legendarische concerten van Arthur Blakey, Gerry Mulligan, Chet Baker, Duke Ellington en zovele anderen schalden via de pick-up door ons huis. Met de opkomst van de cd zijn hier ook heel wat lp's verstoofd geraakt, maar dankzij dit recente initiatief van het NJA en het gebruik van de mastertapes is een aantal concerten uit de jaren vijftig en zestig weer beschikbaar. In december 2012 nog een fraaie dubbel-cd met **Miles Davis** en John Coltrane. Terecht is de serie bekroond met een Edison. Een prachtig project! Juist nu ik als conservator bij Bijzondere Collecties van de UvA weer in contact ben gekomen met dit materiaal, mag deze aanbeveling niet ontbreken.

Het wordt nog druk op mijn kleine, fijne, onbewoonde eilandje...

Eindejaarslijstjes 2012

OOOR

1. Alt-J – An Awesome wave

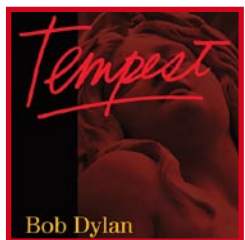
2. Jack White – Blunderbluss
3. Frank Ocean – Channel Orange
4. Cloud Nothings – Attack on memory
5. The XX – Coexist
6. Tame Impala

– Lonerism

7. Django Django – Django Django
8. Grizzly Bear – Shields
9. Alabama Shakes – Boys & Girls
10. Kendrick Lamar – Good kid, m.A.A. city

Heaven

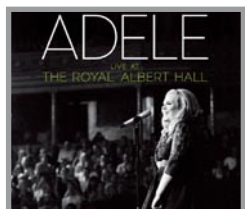
1. Bob Dylan - Tempest

2. Phantom limb – The pines
3. Husky – Forever so
4. Blaudzun – Heavy flowers
5. Gretchen – Peters Hello cruel world
6. Allah-Las – Allah-Las

7. Field music – Plumb
8. Mark Knopfler – Privateering
9. Jimmy LaFave – Depending on the distance
10. Bonnie Raitt – Slipstream

Beste verkochte albums (Album Top 100)

1. Adele -21
2. Adele – Live at The Royal Albert Hill
3. Birdy – Birdy
4. Nick & Simon – Sterker
5. Isle de Lange

– Eye of the hurricane

6. Kinderen voor kinderen – 33

7. Mumford & Sons – Babel
8. Jan Smit – Vrienden
9. Raccoon – Liverpool Rain
10. Bruce Springsteen – Wrecking ball

Best verkochte liedjes op internet

1. Ai Se Eu Te Pego – Michel Teló

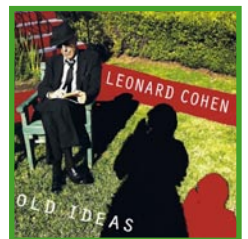

2. I Follow Rivers – Triggerfinger
3. Balada (Tchê tcherere tchê tchê) – Gustavo Lima
4. I Follow Rivers (The Magician Remix) – Lykke Li

5. Call Me Maybe – Carly Rae Jepsen
6. Gangnam Style – PSY
7. Epic – Sandro Silva, Quintino
8. Bagagedrager – Gers Pardoel & Sef
9. One Day / Reckoning Song (Wankelmut Remix) – Asaf Avidan & The Mojos
10. 1 More – Sandra van Nieuwland

Best geleend in Bibliotheek Amsterdam (OBA)

1. Leonard Cohen – Old ideas

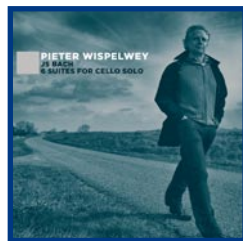
2. Amy Winehouse – Lioness
- Hidden treasures
3. Adele – 21
4. Jack White III – Blunderbuss
5. K3 – MAMASÉ
6. Alabama Shakes

– Boys & Girls

7. The Black Keys – El Camino
8. Coldplay – Mylo Xyloto
9. Studio 100 TV Hits deel 2
10. Blaudzun – Heavy flowers
11. Lana Del Rey – Born to die

Plato/Concerto Klassiek

1. Pieter Wispelwey – Cellosuites Bach

2. Janine Jansen – Prokofiev, Schönberg en Schubert
3. Cecilia Bartoli – Mission
4. Lavinia Meijer – Philip Glass
5. Alphons Diepenbrock

– Anniversary Edition

6. Elly Ameling – The Dutch Nightengale
7. Gustav Leonhardt – In Memoriam Box
8. Royal Concertgebouw Orchestra – Anthology 2000 – 2010
9. Jaap van Zweden – Parsifal van Wagner
10. Wim Stenius Muller – Antillean Treasures

Plato/Concerto World

1. Habib Koite & Eric Bibb – Brothers in Bamako

2. Toure-Rachel Collective – Tel Aviv Session
3. Toumani Diabaté, Antunes & Scandurra – A curva da cintura
4. Vinicio Capossela – Marinai Profeti Balene
5. Sory Kandia Kouyate

– La voix de la révolution

6. Berry – Les Passagers
7. Gert Volk Nel – Onherroepelijk
8. Karsu – Confession
9. Eric Vaarzon Morel – El Greco de Toledo
10. Jungle by night – Hidden

Plato/Concerto Jazz

1. Gregory Porter – Be good

2. Benjamin Herman – Deal
3. Michiel Borstlap Trio – 88
4. Christian Scott

– Christian a Tunde Adjuah

5. Esbjörn Svensson Trio – 301
6. Manu Katche – Manu Katche
7. Ibrahim Maalouf – Wind
8. Martin Fondse & Eric Vloeimans – Testimoni
9. Jasper Blom Quartet – Gravity
10. Esperanza Spalding – Radio Music Society

Toernees met de hoogste opbrengsten

1. Madonna

2. Bruce Springsteen
3. Roger Waters

4. Michael Jackson Immortal Beloved (Cirque du Soleil)
5. Coldplay
6. Lady GaGa
7. Kenny Chesney & Tim McGraw
8. Van Halen
9. Jay-Z & Kanye West
10. André Rieu

Wie voor wat

De kern van de NVMB bestaat uit 61 institutionele leden. Al deze organisaties herbergen muziekcol-

lecties, kennis en kunde op hun eigen terrein. Daar kunnen alle leden van profiteren, maar weten we eigenlijk wel wat we waar kunnen halen? In Wie voor wat deze keer een portret van:

Ian Borthwick van Bibliotheek Haarlem (Zuid Kennemerland)

Wie ben je

Ian Borthwick, werkzaam als bibliothecaris Kunst en Cultuur van de Bibliotheek Zuid Kennemerland (voorheen Stadsbibliotheek Haarlem) voor 28 uur per week. Ik ben niet persoonlijk lid van maar de bibliotheek in Haarlem en in Amsterdam waar ik meer dan 20 jaar heb gewerkt zijn natuurlijk wel lid. Ik werk nauw samen met mijn collega Roel Kuyper die verantwoordelijk is voor de collectievorming voor alle bladmuziek, muziek cd's en dvd's. Hij zingt, speelt fluit en saxofoon.

Organisatie

In de acht jaar dat ik in de bibliotheek Haarlem werk is er veel veranderd. In de afgelopen vier jaar is de voormalige Stadsbibliotheek Haarlem niet meer een dienst van de gemeente maar zelfstandig als stichting. We zijn ook in 2009 gefuseerd met de bibliotheek Heemstede en vanaf

1 januari dit jaar met Bibliotheek Duinrand, (met vestigingen in Bloemendaal, Zandvoort, Bennebroek en Hillegom). We heten nu de Bibliotheek Zuid Kennemerland.

Cd

De muziekcollectie van Zuid Kennemerland is tegenwoordig helemaal te vinden in Haarlem en wel in de centrale bibliotheek. De bladmuziekcollectie van Heemstede is een paar jaar geleden overgebracht naar Haarlem. Er zijn geen filialen meer met een cd-collectie – zoals vroeger in Haarlem Noord, Schalkwijk en in Heemstede. In Hillegom heb ik begrepen dat er een kleine collectie cd's bestaat (standing order van de CDR). De cd-collectie in de centrale bibliotheek in Haarlem is de afgelopen jaren ook kleiner geworden, door de dalende uitleencijfers. Sinds de afschaffing van leengeld (en het verdubbelen van de uitleentermijn van 1 tot 2 weken) voor onze leden met een comfortabonnement is er echter een enorme stijging van cd-uitleningen te zien. Dit is waarschijnlijk van tijdelijke aard – maar het is wel opmerkelijk ook gezien het feit dat maar 15% van onze leden een comfortabonnement hebben!

De invloed van het digitaal aanbod (via Spotify e.d.), is natuurlijk van toenemend belang. Muziekwebluister is nu nog alleen voor bibliotheekbezoekers, maar zal binnenkort ook voor bibliotheekleden thuis toegankelijk zijn.

Bladmuziek

De bladmuziekcollectie is mijns inziens van groot belang. Niet alleen lokaal maar ook regionaal. De stijging van gebruikers die digitale apparaten gebruiken voor hun bladmuziek blijft alsnog beperkt. Bladmuziek op papier al dan niet via Internet gevonden (Petrucci Library) wordt steeds belangrijker voor bladmuziek die rechtstreeks is. De bladmuziekcollectie is met zijn 14.000 banden groot te noemen in vergelijking met andere collecties in de provincie Noord Holland (de OBA uitgezonderd).

Haarlem e.o. is belangrijk voor muziek: er zijn in de regio een aantal muziekscholen 't Hart (voor-

heen Muziekschool Zuid Kennemerland), Het Muzenhuis en de muziekscholen in Bloemendaal, Zandvoort en Hillegom .

Haarlem is ook orgelstad (er zijn belangwekkende orgels waaronder het Müllerorgel in de Grote Bavo kerk) en koorstad (Haarlemse Koren Federatie). We hebben de poptempel Patronaat en de Philharmonie en een groot aantal kleinere podia voor live muziek.

In potentie heeft de bibliotheek dus een vrij grote doelgroep van actieve muzikliefhebbers. Maar de bekendheid van de collectie is in het algemeen niet groot. Door samen te werken met muziekscholen en concertzalen zoals de Philharmonie en Patronaat in Haarlem proberen we de bekendheid van de collectie te vergroten.

Daarnaast hebben we speciale Haarlemse mogelijkheden op muziekgebied waaronder de Haarlemse Muziekcollectie 2 – een collectie die bestaat uit bestaande cd's van Haarlemse musici maar ook met demo's van beginnende Haarlemse bands en ensembles.

Hendrik Andriessen & Jan Mul

Verder is er uiteraard ook bladmuziek in de Haarlemse Muziekcollectie (<http://www.bibliotheek-zuidkennemerland.nl/aquabrowser?q=HaarlemMuziekcollectie>) van belangwekkende componisten zoals de Haarlemmer Cornelis Padbrue (ca. 1592-1670) en de familie Andriessen. Vooral Hendrik Andriessen heeft als componist en organist een belangrijke rol gespeeld in het muzikale leven van Haarlem in de 20e eeuw. In verband hiermee heeft de bibliotheek in 2011 uitvoerig aandacht geschonken aan een leerling van Andriessen: Jan Mul (1911-1971). Een veelzijdige Haarlemse musicus, organist, cantor, componist, conservatoriumdocent, muziekredacteur van de De Volkskrant (1945-1970) en bestuurslid van tientallen landelijke muziekorganisaties w.o. Donemus en Buma/Stemra.

Jan Mul is meest bekend als componist van de filmmuziek van Bert Haanstra's speelfilm Fanfare uit 1958. Samen met de Stichting Jan Mul

(www.janmul.nl) heeft de bibliotheek de muziek van de bekende dubbelmars uit deze film laten uitvoeren door het Symfonisch Blaasorkest in Heemstede, buiten op het plein van de bibliotheek tijdens een festival van Muls muziek in Haarlem. Vorig jaar mocht ik ook de Sinfonietta uit 1957 van Jan Mul met de Symfonie Orkest Haarlem uitvoeren in de Philharmonie Haarlem.

We hebben ook een schilderij in de bibliotheek waarop Jan Mul is geportretteerd met zijn vrienden Godfried Bomans, Harry Prenen en de oprichter van het muziektijdschrift Mens en Melodie, Wouter Paap. Dit schilderij is ons aangeboden door de voormalige penningmeester van de Stichting Toonkunstbibliotheek, Hans Moed. Dit schilderij heeft jarenlang in de bestuurskamer van de stichting gehangen, totdat deze in 2010 is opgeheven. In 2011 is het schilderij gerestaureerd en nu hangt in de centrale bibliotheek van Haarlem.

70 jaar muziekafdeling

In 2012 heeft de muziekafdeling zijn 70e verjaardag gevierd. Opmerkelijk dat de muziekbibliotheek juist tijdens de tweede wereldoorlog is geopend en vanaf het begin onder de bezielende leiding van de onlangs overleden muziekbibliothecaris Do Reeser. <http://sbhmuzeik.blogspot.nl/2012/05/70-jaar-muziekbibliotheek-in-haarlem-ii.html>

Samenvattend is het duidelijk dat de muziekafdeling veel te danken heeft aan de muziektraditie van 70 jaar muziekbibliotheekwerk en het bruisende muziekleven in Haarlem. Door samen te werken met het muziekleven in Haarlem in al zijn diversiteit proberen we een bijdrage te leveren en hierbij aan te sluiten.

Favoriete item uit de collectie

Een van de meest bijzondere uitgaven in de bibliotheek is de eerste druk van Leopold Mozart: Versuch einer gründlichen Violinschule uit 1766 gedrukt door Johannes Enschedé in Haarlem

Wat doe je zelf aan muziek

Ik speel viool in het Amsterdams Symfonieorkest Alphons Diepenbrock en een beetje piano. Mijn twee zonen (10 en 8 jaar) spelen respectievelijk viool en piano. Op hun school (Basisschool Oostelijke Eilanden, Amsterdam) spelen ze in een orkestje dat ik samen met een andere ouder, organiseer. Thuis speel ik ook graag muziek met hen uiteraard. Ik ga graag naar concerten van het Muziekgebouw aan 't IJ en het Concertgebouw in Amsterdam.

Ben je een koper of downloader?

Thuis luister ik naar muziek meestal via de radio en/of de televisie. Ik koop zelden een cd en luister zelden naar Spotify e.d. Soms luister ik naar muziek via You tube.

Op welke websites kom je graag

www.bookfinder.com, www.richardrijnvos.com, <http://www.noord-hollandsarchief.nl/kranten>, <http://kranten.kb.nl/>

Recente muzikale ontdekking

Een bladmuziekuitgave:
Film: three pieces for flexible string ensemble with piano. Uitgegeven door Faber Music (2009). Met Sleeping Beauty Waltz – Beauty and the beast en Chitty chitty bang bang. Graad 1-2

Contactgegevens

Bibliotheek Zuid Kennemerland
Gasthuisstraat 32, Haarlem

Openingstijden:
maandag 13-20 uur, dinsdag en woensdag 10-18 uur, donderdag 10-20 uur, vrijdag 10-18 uur, zaterdag 11-17 uur, zondag 12-16 uur

info@bibliotheekzuidkennemerland.nl
telefoon 023 5115300

Ian Borthwick
ian.borthwick@bibliotheekzuidkennemerland.nl
telefoon 023 5115328

Taken MCN

- Muziek in de media -

Het Muziek Centrum Nederland is per 31 december 2012 opgehouden te bestaan. Een aantal van haar activiteiten zijn elders ondergebracht:

Donemus, de muziekuitgeverij van MCN, gaat zelfstandig verder. www.donemus.nl Onder de naam Dutch Performing Arts wordt een deel van de internationale promotieactiviteiten van MCN (denk aan de Dag van de Klassieke Muziek, de Dutch Jazz & World Meeting en de Dutch Classical Music Meeting) overgenomen door Promotie Podiumkunsten. www.dutch-performing-arts.nl

De collecties van het Muziek Informatie Centrum worden beheerd door de afdeling Bijzondere Collecties van de Universiteit van Amsterdam. www.bijzonderecollecties.uva.nl. Het Jazz-bulletin en activiteiten rond de collectie van het jazzarchieef worden met ingang van 2013 voortgezet door de stichting Nederlands Jazz Archief. www.jazzarchieef.nl. Stichting Gaudeamus Muziekweek zet zijn activiteiten voort. www.muzeikweek.nl. Het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid in Hilversum gaat door met de Muziekencyclopedie. www.muzeikencyclopedie.nl. De Pop Media Prijs is overgenomen door Hogeschool InHolland www.popmediaprijs.nl. Onder de naam Dutch ElectroAcoustic Resources, repertoire and reflection (Dearrr) is een nieuwe stichting opgericht ten behoeve van de documentatie, heruitvoerbaarheid en toegankelijkheid van elektro-akoestische muziek. www.dearrr.nl. De netwerkbijeenkomsten en cursussen voor muzikanten zullen in het nieuwe jaar door Music Motion worden georganiseerd. www.musicmotion.nl.

Colofon Nieuwsbrief

NVMB
Nederlandse Vereniging van
Muziekbibliotheken,
Muziekarchieven en
Muziekdocumentatiecentra

jaargang 17, nummer 1,
februari 2013
issn: 1567-116x

Kopij voor de Nieuwsbrief per e-mail naar Ria Warmerdam:
warmerdam@nbdbiblion.nl

Redactie

Ria Warmerdam (NBD/Biblion, Leidschendam),
Hilde Klaassen (Concervatorium van Amsterdam),
Bert Schoones (Kunstfactor, Utrecht)

Logo: Willem Warmerdam

Webmaster

Eric van Balkum

nvmb website: www.nvmb.nl

